

SVETA

Cecilija

ČASOPIS ZA DUHOVNU
GLAZBU

GLASILO INSTITUTA ZA
CRKVENU GLAZBU
"ALBE VIDA KOVIĆ" KBF
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Zagreb	1997.
Godište LXVII	Broj 4
Listopad–Prosinac	1997.
ISSN	13302531
UDK	783

UREDNIČKO VIJEĆE:

Dragan Filipović, Pavao Kero, Niko Luburić, Šime Marović, Josip Mioč, Mirjam Pandžić, Marija Riman, Marijan Steiner, Izak Špralja.

PREDSJEDNIK UREDNIČKOG VIJEĆA:

Dr. Franjo Komarica

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:

Dr. Đuro Tomašić

UREDNICI GLAZBENOG PRILOGA:

Prof. Anđelko Klobučar

Mo. Miroslav Martinjak

TAJNIK I GRAFIČKI UREDNIK:

Josip Korpar (tel. 271-676, 276-082)

LEKTOR:

Dr. Ante Sekulić

IZDAVAČ:

HKD sv. Jeronima (Sv. Ćirila i Metoda)
Trg kralja Tomislava 21, 10000 Zagreb

PRETPLATA:

Pojedini broj 15 kuna
Godišnja pretplata 60 kuna
Za inozemstvo 30\$

ŽIRO RAČUN BROJ:

30101-620-16-012101-2320418628
Zagrebačka banka, Zagreb

BROJ I NAZIV DEVIZNOG RAČUNA:

30101-620-16-012103-2424116225
Zagrebačka banka, Zagreb

Časopis izlazi četiri puta godišnje

SURADNJU SLATI NA:

Uredništvo "Sv. Cecilije"
10000 Zagreb, Kaptol 29, pp. 432

RUKOPISI I FOTOGRAFIJE

se ne vraćaju

Članke SVC registrira RILM, New York

SvC izlazi uz pomoć Republičkog i
gradskog fonda za kulturu

TISAK: MULTIGRAF, ZAGREB

"Sv. Cecilija" je oslobođena poreza na promet
rješenjem Ministarstva prosvjete, kulture i špor-
ta Republike Hrvatske od 7. srpnja 1992. g.

Stodvadeseta obljetnica Sv. Cecilije

Prvi broj hrvatskoga najstarijega glazbenog časopisa *Sv. Cecilija* tiskan je prije 120 godina (1877.) kao "List za pučku crkvenu glazbu i pjevanje". Točnije rečeno to je bio naš prvi i jedini časopis koji je proklamirao i propagirao cecilijanske ideje o reformi liturgijske glazbe, samo devet godina nakon što je F. Witt osnovao *Cecilijino društvo* u Bambergu (1868.), s nakanom da promiče pravu crkvenu, liturgijsku glazbu. To znači da nismo zaostajali u pozitivnim idejama zapada o potrebi reforme liturgijske glazbe.

Prije 120 godina, u prvom broju *Sv. Cecilije*, prvi urednik ovoga časopisa, ravnatelj učiteljske vježbaonice, koji nije bio svećenik nego laik, učitelj, tiskao je potpun – i danas suvremen – program tadašnjega cecilijanskog pokreta. Ukratko: U liturgiju treba uvesti odgovarajuće liturgijske popijevke i "pristojnije" orguljanje, a iskorijeniti loše. Treba sabirati dobre popijevke, skladati nove, raspisivati natječaje za nove skladbe i tiskati ih u glazbenom prilogu *Sv. Cecilije* i posebnim zbkama zajedno s lakšim orguljskim skladbama, te prirediti novi kantual. Svakako treba nastojati da sav puk u crkvi pjeva. Treba tiskati i članke o suvremenoj crkvenoj glazbi. Godinu dana nakon tiskanja prvoga proja (1878.) učitelj, laik i prvi urednik *Sv. Cecilije* **Cugšvert** predlaže osnutak orguljaške škole i župskih pjevačkih društava. To je bio temelj ideologije kasnije organiziranoga cecilijanskog pokreta.

Časopis *Sv. Cecilija* nije tiskan kontinuirano zbog materijalnih poteškoća, nedovoljne suradnje i premalog broja pretplatnika (od oko 600 župa pretplatilo se samo 139[!] i to dijelom svećenika, dijelom učitelja). S tugom u duši danas čitamo Zjalićeve riječi o tadašnjem "nehaju i apatiji kod našega svećenstva i učiteljstva!" (Sv.C. 1910., br 3, 4, 5, str 30.) zbog čega je i Cugšvert napisao da će "... pothvat predati miloj zaboravi s utjehom, da je hrvatsko svećenstvo i učiteljstvo doista pozdravilo naš pothvat – samo oduševljenim sborom". (Sv.C. 1878., br 6, 7, 8, str 34.)

Nasilni prekid tiskanja Sv.C. u trajanju od oko 23 godine uslijedio je i za vrijeme komunističke vladavine (1946.–1969.). Možemo reći da je prije 120 godina već prvom brojem Sv.C. pripremljen put za kasniju obnovu liturgijske glazbe kod nas. Trebao je dugi niz godina da Crkva u Hrvatskoj oživi zanimanje za pravu liturgijsku glazbu, da se postave jasni principi liturgijske glazbe na temelju *Motu proprio* sv. Pija X., razgraniče značajke prave liturgijske glazbe od opće duhovne, nabožne glazbe.

Danas je *Sv. Cecilija*, kao časopis za duhovnu glazbu, glasilo *Instituta za crkvenu glazbu* i nedavno osnovanog *Hrvatskog društva crkvenih glazbenika*, a prijedlozi naših prvih cecilijanaca, među kojima se posebno ističu krajem prošloga stoljeća, učitelj Miroslav Cugšvert, skladatelj Ivan **Zaje**, književnik Vjenceslav **Novak** i mnogi drugi, danas su realizirani: imamo liturgijske pjesmarice i kantual sa suvremenom harmonizacijom liturgijskih skladbi, prikupljamo i nove liturgijske popijevke i orguljske skladbe te ih tiskamo u glazbenom prilogu Sv.C. Svi noviji zakoni, propisi i upute o liturgijskoj glazbi, čim su bili proklamirani, tiskani su u Sv.C. s opsežnim komentarima. Uredništvo tiska i sve stručne glazbene članke i izvorne znanstvene radove koji su u vezi s crkvenom glazbom, muzikologijom ili hrvatskom kulturom koja je sastavni dio opće kulture vjernika. Time je ovaj časopis realizirao skoro sve cecilijanske prijedloge koji su bili postavljeni još krajem prošloga stoljeća.

Ali – premali je broj pretplatnika i suradnika. Trebamo "odgovornu suradnju između liturgičara, glazbenika i pastoralnog klera ... da bismo mogli aktivno promicati sudjelovanje vjernika u liturgiji putem pjevanja" (Milanović u Sv.C. 2-3/78., str. 85.).

I u ovoj stodvadesetoj obljetnici tiskanja Sv. C. možemo reći da ćemo i nadalje u budućim brojevima ovoga časopisa unapređivati puninu glazbeno-liturgijskih vrednota sve do stupnja kojeg nam omogućuju ne samo materijalne prilike, nego i kulturne prilike osoba, mjesta i vremena u kojima djelujemo (vidi uvodnik Sv. C. 1/70).